

З метою підвищення рівня безпеки праці Міністерством енергетики та вугільної промисловості України було розроблено Програму підвищення безпеки праці на вугледобувних та шахтобудівних підприємствах на 2011-2015 роки, а Міністерством інфраструктури України розроблено та реалізується Галузева програма поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища у транспортно-дорожньому комплексі та галузі поштового зв'язку на 2014-2018 роки, щорічна розробка плану комплексних заходів поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища з обов'язковим виконанням таких заходів яких спрямована на забезпечення безпечного перебування працівників на їх робочих місцях та зниження рівня виробничого травматизму.

АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ ЕКСПЕРТІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Судакова В.М.

Науковий керівник – Малишева В.В., канд. техн. наук, доцент

Відповідно до Закону України «Про охорону праці», усі працівники підлягають загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, тобто мають можливість отримати матеріальне забезпечення, страхові виплати та надання соціальних послуг застрахованим особам за рахунок коштів Фонду соціального страхування України.

Згідно із Законом України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», виконання обов'язків Фонду соціального страхування щодо запобігання нещасним випадкам покладається на страхових експертів з охорони праці.

З метою забезпечення належного рівня контролю та ефективного виконання своїх обов'язків, страхові експерти з охорони праці мають право:

- безперешкодно та в будь-який час відвідувати підприємства для перевірки стану умов і безпеки праці та проведення профілактичної роботи з цих питань;
- у складі відповідних комісій брати участь у розслідуванні нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, а також у перевірці знань з охорони праці працівників підприємств;
- одержувати від роботодавців пояснення та інформацію, у тому числі у письмовій формі, про стан охорони праці;

- брати участь у роботі комісій з питань охорони праці підприємств та у комісіях з перевірки знань з питань охорони праці;

- вносити роботодавцям обов'язкові для виконання подання про порушення законодавства про охорону праці, а центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці, – подання про застосування адміністративних стягнень або притягнення до відповідальності посадових осіб, які допустили ці порушення, а також про заборону подальшої експлуатації робочих місць, дільниць і цехів, робота на яких загрожує здоров'ю або життю працівників;

- складати протоколи про адміністративні правопорушення у випадках, передбачених законом;

- брати участь як незалежні експерти в роботі комісій з випробувань та приймання в експлуатацію виробничих об'єктів, засобів виробництва та індивідуального захисту, апаратури та приладів контролю.

За результатами діяльності страхових експертів з охорони праці за період з січня по вересень включно 2018 року отримано наступну інформацію, відображену на офіційному сайті Фонду соціального страхування:

- один страховий експерт з охорони праці в середньому по Україні брав участь у роботі 2 комісій з розслідування за місяць;

- було здійснено перевірки 6 668 підприємств щодо стану профілактичної роботи по створенню здорових та безпечних умов праці;

- під час проведення перевірок виявлено 46 783 порушень законодавства про охорону праці, внесено 6 642 подання роботодавцям про порушення законодавства про охорону праці та отримано 5 942 відповіді на ці подання, на 688 подань термін надання відповіді не настав.

- до органів Державної служби України з питань праці внесено 14 подань щодо застосування адміністративних стягнень або притягнення до відповідальності посадових осіб, які допустили порушення законодавства про охорону праці;

- складено 302 протоколи про адміністративні правопорушення за несвоєчасне повідомлення про нещасний випадок на виробництві, розглянуто 152 скарги та заяви застрахованих осіб;

- взято участь у роботі 1 333 комісій з питань охорони праці підприємств, у розробленні 5 313 нормативних актів про охорону праці підприємств, у розробленні 3 663 профілактичних заходів, механізмів їх реалізації, впровадженні їх на підприємствах страхувальників, внесенні пропозицій щодо підвищення безпеки виробництва.

Ефективна робота страхових експертів, перш за все, спрямована на виявлення ефективних шляхів покращення умов праці з метою по-

передження нещасних випадків та випадків професійних захворювань на виробництві.

Реалізація заходів з профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань є можливою лише за умов тісної співпраці з роботодавцями та забезпечення ефективного функціонування системи управління охороною праці на підприємстві, тому цьому питанню потрібно приділяти значну увагу.

АНАЛІЗ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ Й ПРИЧИН ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В УКРАЇНІ

Санжаровський О.О., Ярошенко М.В.

Науковий керівник – Малишева В.В., канд. техн. наук, доцент

Виробнича діяльність часто пов'язана із впливом на працівників небезпечних та шкідливих виробничих факторів, що призводять до травмування, отруєння та виникнення професійних захворювань. Виходячи з визначення, що надається Міністерством охорони здоров'я України, професійне захворювання – це захворювання, яке виникло внаслідок професійної діяльності застрахованого та зумовлено виключно або переважно тривалим впливом шкідливих речовин, певних видів робіт та інших факторів, пов'язаних з роботою.

Згідно з інформацією, наведеною на офіційному сайті Міжнародної організації з праці, щорічно у світі реєструється близько 160 млн. жертв професійних захворювань, організація висловлює занепокоєння погіршенням стану здоров'я працівників та зростанням кількості захворювань, пов'язаних з виробництвом.

Відповідно до інформації, представленої на офіційному сайті Фонду соціального страхування, в Україні за дев'ять місяців 2018 року, порівняно з аналогічним періодом 2017 року, кількість зареєстрованих професійних захворювань зменшилась на 12,7%. Стосовно географічного розподілення варто відмітити, що найбільша кількість професійних захворювань зареєстрована у Дніпропетровській, Донецькій та Львівській області. Кількість потерпілих осіб, які отримали профзахворювання у цих областях, складає 76,7 % від загальної кількості потерпілих по Україні, які мають профзахворювання. Більш детальна інформація стосовно розподілення кількості професійних захворювань за областями наведена на діаграмі рис. 1.

З'ясування обставин виникнення професійних захворювань є важливим етапом, що допоможе виявити перелік шкідливостей, що найбільшою мірою впливають на працівників та розробити перелік заходів, актуальних та доцільних в конкретному випадку.